

תאריך עדכון: 02.10.2026

סילבוס – תוכנית הוראה לקורס

יסודות הרכש

Management of Purchasing Systems

פרופ' אבי הרבון | המחלקה: ניהול

מספר הקורס	55027-01/03
סוג הקורס	שיעור ותרגיל
היקף נ"ז	3 שעות
שנת לימודים	תשפ"ז
סמסטר	ב'
יום ושעה	
שעת קבלה	יום ג', 17:00–18:00, בתיאום מראש
מייל מרצה	avher@bezeqint.net
קישור לאתר למדה	

קציר הקורס

פונקציית הרכש בארגוני שירות ובארגוני תעשייה היא מרכיב יסודי בהתמודדות יעילה עם סביבת עבודה דינמית ותחרותית. הקורס עוסק בהיבטים איכותיים וכמותיים של תכנון, תפעול ובקרה של מערכות רכש, ובכלל זה תהליכי רכש, בחירת ספקים, מכרזים, ייבוא, תמחור, מיקור חוץ ומשא ומתן. לצד אלה נלמדים מודלים לקביעת מדיניות רכש בתנאי ודאות ואי־ודאות, תכנון דרישות חומרים, ניתוח כדאיות כלכלית, בקרת אספקה ותובלה.

מטרות / תוצרי הלמידה

בסיום הקורס הלומדים יהיו מסוגלים:

ידע

1. לתאר את תפקיד הרכש ואת תהליכי התכנון והתפעול בארגוני שירות ובארגונים מכווני ייצור.
2. להסביר את עקרונות בחירת הספקים, ניהול מכרזים, ייבוא, משא ומתן ובקרת האספקה.
3. להציג מודלים לקביעת מדיניות רכש בתנאי ודאות ובתנאי אי־ודאות, לרבות EOQ ותכנון דרישות חומרים (MRP).

מיומנויות

1. לנתח כדאיות כלכלית של החלטות רכש ולהעריך מחירים וחלופות התקשרות.
2. ליישם מודלים כמותיים לתכנון הצטיידות ורכש ולהעריך היבטי איכות, אספקה ותובלה.

תכנון מהלך השיעורים (כולל למידה פעילה)

מהלך הקורס: הרצאה פרונטלית ותרגול. תרגילי הבית מיועדים לדיון בכיתה; בהתאם לסילבוס הישן, לא נקבע להם משקל נפרד בציון.

מס' השיעור	נושא השיעור	למידה פעילה	קריאה / צפייה נדרשת	הערכה תהליכית
1	מבוא: מושגי יסוד, תכנון ותפעול בארגוני שירות וייצור; רכש מיוחד	דיון וניתוח מאמר	צבי לביא: פרקים 1–4, 22–31, 26	דיון בכיתה
2	ניהול הייבוא	הרצאה ותרגול	צבי לביא: פרק 27; Branch; Ch. 1–4, 8–9, 12–15	דיון בכיתה
3	בחירת ספקים, ניהול זכייה במכרזים והיבטי מחשוב הרכש	הרצאה ותרגול	צבי לביא: פרקים 5–6, 7–9, 14, 28, 33	דיון בכיתה
4	ניתוח כדאיות כלכלי	הרצאה ותרגול	צבי לביא: פרק 10	דיון בכיתה
5	הערכת מחירים וטכניקות הגנה בשוק דינמי	הרצאה ותרגול	צבי לביא: פרקים 17–21	דיון בכיתה
6	ניהול משא ומתן והיבטים משפטיים	דיון וניתוח מאמר	צבי לביא: פרקים 34, 37; ניתוח מאמר מחקרי	דיון בכיתה

מס' השיעור	נושא השיעור	למידה פעילה	קריאה / צפייה נדרשת	הערכה תהליכית
7	מודלים אנליטיים: הרחבות למודל EOQ לניהול רכש	הרצאה ותרגול	Nahmias: Ch. 4	דיון בכיתה
8	תכנון ההצטיידות במערכות מכוונות שירות	הרצאה	Nahmias: Ch. 8	דיון בכיתה
9-10	תכנון דרישות חומרים (MRP)	הרצאה ותרגול	Nahmias: Ch. 9	דיון בכיתה
11-12	ביקורת האספקה	הרצאה ותרגול	Montgomery: Ch. 15-16; Nahmias: Ch. 10; צבי לביא: פרקים 16-15	דיון בכיתה
13	ניהול תובלה והספקת מלאים	הרצאה	צבי לביא: פרק 31	דיון בכיתה

ציון סופי

תיאור התוצר	משקל בציון הסופי
מבחן סופי	70%
פרויקטון – דוח כתוב	20%
פרויקטון – מצגת	10%
סה"כ	100%

דרישות הקורס

- הגשת עבודת "פרויקטון" באחד מנושאי הרכש, בהתאם להנחיות המתרגל/ת שיפורסמו באתר הקורס. העבודה תוגש במועד שייקבע, בצירוף דף ראשון מודפס הכולל את פרטי המגשים ואת כותרת העבודה.
- הכנת תרגילי בית לצורך דיון בכיתה.

ביבליוגרפיה:

ספרי הלימוד:

- צבי לביא, ניהול רכש- הלכה למעשה, 2000.
- Baily, P., Farmer, D., Crocker, B., & Jessop, D. (2022). Procurement Principles and Management in the Digital Age (12th ed.). Pearson. ISBN: 9781292397498.

3. Branch, A., *International Purchasing and Management*, Cengage Learning EMEA Higher Education, 2001.
4. Christopher, M., Mena, C., & van Hoek, R. (2025). *Leading Procurement Strategy: Driving Value Through the Supply Chain* (4th ed.). Kogan Page. ISBN: 9781398619517.
5. Diamond, J., Pintel, G., *Retail Buying*, Prentice Hall, 2008.
6. Feikema, A. (2025). *Digital Transformation in Procurement: Plan, Execute and Adopt a Successful Digital Procurement Programme*. Kogan Page. ISBN: 9781398619128.
7. Fred Sollish, John Semanik. *The Procurement and Supply Manager's Desk Reference*. John Wiley & Sons, Inc, 2012.
8. Montgomery, D. C. (2019). *Introduction to Statistical Quality Control* (8th ed.). Wiley. ISBN: 9781119399308.
9. Nahmias, S., & Olsen, T. L. (2021). *Production and Operations Analytics* (8th ed.). Waveland Press. ISBN: 9781478639268.
10. O'Brien, J. (2025). *Negotiation for Procurement and Supply Chain Professionals: A Proven Approach for Negotiations with Suppliers* (4th ed.). Kogan Page. ISBN: 9781398620964.